

דבר העורך

חברים נכבדים,
גיליון זה עומד בסימן סיום עונת הרחצה הרשמית – יום ג' 28/10/08 כ"ט בתשרי תשס"ט.
עונת הרחצה האחרונה בבריכות השחייה, כמו אשתקד, אופיינה במחסור במצילים ומפעילי בריכות שחייה ולכן מערכת "בסגנון חופשי" נרתמה למציאת פתרון מסוים באמצעות קידום ההכרה בעבודות הקשורות להפעלת בריכות והצלה "כעבודה מועדפת", על מנת לעודד בוגרי צבא לעסוק בענף.
גם השנה אירעו מספר אירועים של הרעלות כלור אם כי בהיקף קטן משנים קודמות. מקרה בולט שחוזר על עצמו כמעט מידי שנה הוא טעות של ספק כלור שהחדיר כלול למיכל של חומצה והתוצאה הייתה של ריאקציה כימית שיצרה ריחוף של ענן גדול שממנו נפגעו מספר אנשים.
לגבי מקרי טביעה - עפ"י נתוני מערכת "בסגנון חופשי" אופיינה שנת הרחצה החולפת בריבוי מקרי טביעה למוות בחופי הרחצה. 43 איש לעומת 33 איש בשנת 2006, 35 איש בשנת 2005 ו-38 איש בשנת 2004. הגיל הממוצע של הטובעים בחופי הרחצה היה בסביבות גיל ה-40. רובם המכריע של המקרים אירעו במקומות רחצה שאינם מוכרזים או לאחר שעות הרחצה. בבריכות השחייה אירעו השנה שני מקרי טביעה למוות לעומת שלושה מקרים אשתקד. פעוטה בת שנתיים טבעה בקאנטרי קלאב בעכו וילד בן חמש בפארק מים במרכז הארץ.
הצונאמי הכלכלי בעולם עלול להגיע גם לישראל ולהשפיע בין שאר על ענף אתרי הרחצה. בקונגרס שמארגנת מערכת בסגנון חופשי בשיתוף עם [קבוצת שטיר FreeStyle congress 2009](#) יושם דגש, בין השאר, על סמינריונים להערכות בניהול אתרי רחצה ונופש בעידן של אי וודאות ומשבר כלכלי.
בגיליון זה נרחיב מעט על סוגיות העולות מתקנות חדשות שפורסמו לאחרונה כגון האם יש לרכוש דיפברילטור כבר עתה או שמומלץ להמתין להתקנת תקנות מפורטות יותר, האם מותר למציל להגיש עזרה ראשונה והאם ניתן למחזר את המים של מקלחות הכניסה לבריכה. כמו כן מובאים בגיליון זה טיפים להערכות נכונה של בריכות שחייה עונתיות שסגרו את שעריהן לקראת החורף.
נסיים בהפניה לאתר האינטרנט החדש של מערכת "בסגנון חופשי" www.Fstyle.co.il, אשר יאפשר לכל העוסקים בענף יתר שקיפות ומידע נגיש לתפעול מתקדם של אתרי הרחצה השונים. באתר תמצאו את כל החקיקה לאתרי רחצה ופסקי דין רלוונטיים, טיפים מקצועיים לתפעול בריכות שחייה, תכנון בריכות טיפוליות, ועוד ככל שתחפצו. אנצל מדיה זו להודות לכל הגורמים הממשלתיים והציבוריים שתמכו וסייעו בהקמת האתר, ולידין מדר, מנכ"ל חב' BlekNet להקמת אתרי אינטרנט, שליווה אותי צעד אחר צעד בהקמת האתר. ולכם הקוראים והקולגות, אני קורא להיות שותפים לנו בחוויה של הקמת האתר המקצועי לאתרי רחצה. אנו מצפים ממכם להיכנס לאתר ולהתבטא כרצונכם ולבקש להכניס חומרים מקצועיים נוספים. אנו נשתדל להיענות לכל בקשה.
ניפגש בהקדם בפורומים המקצועיים של אתר www.Fstyle.co.il ובתערוכה ובקונגרס הארצי השנתי לניהול בריכות שחייה ואתרי רחצה בישראל [FreeStyle congress 2009](#).

הרבה טוב והצלחה לכולם,
דוד לבקוביץ

תוכן עניינים של גיליון 20

- חוק ומשפט – סוגיות מרכזיות בחקיקה חדשה
- קורסי מפעילי בריכות שחייה
- טיפים לשימור בריכות שחיה "עונתיות" בתקופת החורף

[FreeStyle congress 2009](#) - מערכת "בסגנון חופשי" תקיים בשיתוף עם קבוצת שטיר את הקונגרס הארצי השנתי לניהול בריכות שחייה ואתרי רחצה בישראל בתאריכים 03-04 לפברואר 2009, בגני התערוכה בת"א. הקונגרס יתקיים במקביל לשתי תערוכות מקצועיות של קבוצת שטיר: הראשונה – [POOLS ISRAEL](#) תערוכה המקצועית לשיירותים, טכנולוגיות וציוד לבריכות, פארקי מים, חופי רחצה וספא. השנייה – [GYM ISRAEL](#) תערוכת הספורט והכושר המקצועית ה-3.

חוק ומשפט

חוק הצבת מכשירי החיאה במקומות ציבוריים, התשס"ח – 2008: האם חובה לרכוש כבר עתה דפיברילטור?

מכשיר החיאה דפיברילטור חיצוני אוטומטי מיועד להסדיר פעילות חשמלית של הלב באמצעות העברת זרם חשמלי ללב במצבים של הפרעה בתפקוד הלב כתוצאה משיבוש פעילותו. החוק הנ"ל קובע במפורש כי תחילתו של החוק יהיה ארבעה חודשים מיום תחילתן של תקנות נלוות. לכן, לא מומלץ לרכוש כבר עתה דפיברילטור, בהתייחס לכך שהתקנות טרם הותקנו מאחר שטרם נקבע בתקנות אילו מכשירים יעמדו בדרישות של השר הממונה בהסכמת שר הבריאות ושאורן ע"י היחידה לאביזרים ומכשירים רפואיים במשרד הבריאות. כמו כן טרם נקבע בתקנות מיקום המכשיר, שילוט המפנה למכשיר ומקומות שבהם תהיה חובה להציב יותר ממכשיר אחד.

תקנות הסדרת מקומות רחצה (בטיחות בבריכות שחייה) התשס"ד – 2004 משמעות תפעולית ומשפטית של תפקוד מציל שהוא גם מגיש עזרה ראשונה

עפ"י התקנות הנ"ל מציל הוא גם מגיש עזרה ראשונה בבריכות שחייה רבות. על כך קבלנו השנה תלונות רבות ממצילים פעילים אשר הצביעו על העובדה שדעתם מוסחת מעבודת ההצלה שעליה הם מופקדים, עקב המטלה שהוטלה עליהם להגיש עזרה ראשונה במשמעות לא רק של החיאה. כפי שהיה מקובל בעבר, אלא גם במקרים של טיפול בפציעות קלות, חבישת פצעים וכדו'.
אנו מאמינים ובטוחים שאכן טיפולי זוטות של עזרה ראשונה ע"י המצילים אכן פוגעים במטרה המרכזית של עבודתם, שהיא הצלת חיים, וקוראים למשרדי הממשלה הנוגעים בדבר לבחון שוב את החלק הזה בתקנות. בהקשר לכך אנו מפנים גם לפסק דין של מציל שהואשם לפני מספר שנים מועטות בהריגה ברשתות עקב טביעה למוות של ילד שטבע בבריכה שעליה היה מופקד כמציל. הסיבה המרכזית שבעטייה הואשם המציל הייתה בכך שבעת משמרתו הדרוך עובד אחזקה לנקות את תעלות הגלישה, מטלה הרבה פחות מסובכת והרבה פחות מסיטה את תשומת הלב מהגשת עזרה ראשונה. כמו כן ראוי להדגיש את אחריות מחזיקי הבריכה מעבר לחובה החקוקה. קבע כבר בית המשפט, ולא פעם, כי חלה חובת זהירות של אדם סביר, כך שעל מחזיקי הבריכה לתת את הדעת לכך שלא סביר שמציל יהיה גם מגיש עזרה ראשונה, על אף התקנות הקיימות.

תקנות התכנון והבניה (בקשה להיתר, תנאים ואגרות) (תיקון מס' 2) (חלק כ"א: בריכות שחייה), התשס"ח שטיפת מתרחצים במקלחת הכניסה לבריכה – האם לא ניתן לחסוך במים?

עפ"י סעיף 21.15.2 בתקנות הנ"ל, מי השטיפה ממקלחות הכניסה לבריכה יפוננו לביוב. המשמעות היא מניעת מחזור מים אלה ובזבוז מים שבעטיים בריכות שחייה רבות אינן מפעילות את המקלחות בכניסה רב (במיוחד לאור משבר המים והצורך בחיסכון במים). בגיליונות קודמים קראנו למשרד הבריאות ולרשות המים לבדוק את האפשרות ליצור אפשרות של מחזור מים אלה באופן תברואתי נאות על מנת למנוע בזבוז ועל מנת אכן לאפשר שטיפת מתרחצים בכניסה, דבר שסייע רבות לאיכות המים בבריכה ולקבלת תנאי תברואה נאותים. בהקשר לכך ראוי לציין את סעיף 2.15 בהל"ת (הוראות למתקני תברואה), שם בסעיף קטן 2.15.1.1 מצוין כי "... לא יותקן מתקן תברואתי אלא אם תוכנן באופן שימנע בזבוז מים ויתדרש כמות מים מינימאלית להפעלתו וניקויו כהלכה...".

ניתן לצפות בתקנות הנ"ל באתר האינטרנט של מערכת בסגנון חופשי www.Fstyle.co.il

קורסים והשתלמויות

ביה"ס הארצי למקצועות המים, הים והבריכה של מערכת "בסגנון חופשי" מציע:

קורס מפעילי בריכות שחייה מוסמכים

לאור הביקוש הרב של מנהלי בריכות שחייה נפתחים קורסים נוספים של מפעילי בריכות שחייה באילת, במרכז ההידרותרפי שער הנגב, בראשל"צ ובטבריה. הקורסים בניהול המקצועי של דוד לבקוביץ, בפיקוח והסמכת משרד הבריאות. מיטב המרצים, תנאי הדרכה משופרים, כיבוד קל רץ וערכת הדרכה הכוללת, בין השאר, מהדורה שלישית של ספר הדרכה "המדריך למפעילי בריכות שחייה - כל התיאוריה עוד 222 שאלות ותשובות".

טיפים לשימור בריכות שחייה "עונתיות" בתקופת החורף

בריכות שחייה "עונתיות" רבות נעלו לאחרונה את שעריהן ועל מפעילי הבריכות מוטלת האחריות לשמר את הציוד ומתקני הבריכה בתקופת החורף. להלן מספר טיפים שיסייעו להיערך לכך:

- **שטח הבריכה - יש לאסוף את כל הציוד הנמצא בשימוש סביב הבריכה במשך העונה ולאחסנו בצורה מסודרת ונקייה במחסן יבש ומקורה.** הציוד השכיח הוא גלגלי הצלה, רשתות עלים, מוטות טלסקופיים, בסיסי מטאטא יונק, ערכות לבדיקות מים, ציוד עזרה ראשונה, צינור צף (לאחסן בתוך שקית ניילון מגולגל עם חומר ייבוש), וואקום קלינר, רובוט, שמשיות, כסאות נוח וכו'.
- **להשאיר או לא להשאיר את המים בבריכה ?** - בעיקרון עדיף לרוקן את המים הן מבחינה בטיחותית והן לצורך של מניעת התפתחות אצות ומיני מזיקים אחרים. לעתים לא ניתן לרוקן את המים אם בגלל בעיות בקונסטרוקציה ובתשתית הבריכה שעלולים ליצור סדקים בבטון ו/או בריכות העשויות מחיפוי של אלומיניום עם תפרים אש העלולים להיפרם במידה ואין עליהם לחץ של מים. במידה ומשאירים מים בבריכה ניתן להוסיף להם גופרת נחושת בכמות שלפי הוראות היצרן, על מנת למנוע התפתחות של אצות, או להפעיל את מערכות הסחרור, הסינון והחיטוי ברמה נמוכה מאד.
- **אחסון חומרים וכימיקלים - יש לאחסן חומרים שנשארו מהעונה כך שלא יירטבו.** יש לסגור היטב כל מיכל או חבית של חומרים ולוודא כי סימון סוג החומר מצוין עליהם בבירור. לא את כל החומרים כדאי ורצוי לאחסן. יש חומרים פגי תוקף ו/או שמאבדים מריכוזם. אותם רצוי להחזיר לספקים. בכל מקרה צריך לפעול לפי הוראות היצרן והמשרד להגנת הסביבה.
- **חדר מכונות - יש לנתק את זרם החשמל למערכות הבריכה,** למעט חיבורי חשמל למצופי ההפעלה של המשאבות הטבולות ומצופי ההתראה שבבור הניקוז. יש לוודא כי חדר מכונות יישאר נקי ומסודר. יש לכסות בריעות ניילון את לוחות החשמל ומערכות רגישות אחרות.
- **מניעת הצפות חדר המכונות (בור ניקוז) -** חדר המכונות ממוקם במקום הנמוך ביותר במתחם הבריכות ומידי שנה מתרחשות הצפות בחדרי מכונות שגורמות לפגיעה במשאבות הסחרור, בלוחות הפיקוד החשמליים וכדו' והגורמות לנזק של אלפי שקלים. גם בעונת החורף קיים חשש של הצפת חדר המכונות, עקב גשמים ואו סיבה אחרת כגון פיצוץ צנרת בבריכות שבהם השאירו מים. לכן מומלץ למקם בבור הניקוז שבחדר המכונות משאבה טבולה, אחת או יותר, עם הפעלה אוטומטית, כולל מצוף התרעה שיתריע במידה והמים בבור הניקוז יעלו מעל רמה מסוימת, אם כתוצאה מכך שהמשאבות הטבולות אינן פועלות או שאינן מצליחות להתגבר על כמות המים. ראוי שמצוף זה יתריע למפעיל באמצעי תקשורת כגון פלאפון וכן יפעיל מערכת אזעקה. רצוי גם שמצופים אלה יחוברו ללוח פיקוד (מקור חשמל) שמחוץ לחדר המכונות על מנת שבמידה חדר המכונות יוצף עדיין יפעלו המצופים.
- **משאבות סחרור -** משאבות הסחרור נמצאות במקום הנמוך ביותר בחדר המכונות, דבר העלול להביא להצפתם מגשמים ולהריסתם הטוטאלית. על מנת למנוע מצב זה ובמיוחד ואם קיימת סכנת הצפה של חדר המכונות מגשמים, עדיף לפרק את המשאבות ולאחסנם במקום יבש גבוה הבטוח מפני מים. זה הזמן לשפץ את המשאבה במידה והתגלתה נזילה מהאטם המכאני ואו שהמשאבה לא סיפקה את מלוא תפוקתה ואו פגם או בלאי מסוג אחר. למותר לציין כי יש לפעול אך ורק על פי המלצות היצרן.
- **מסננים - מסנן גרנולרי (חול):** לבצע שטיפה נגדית ארוכה להוצאת כל שאריות הלכלוך מתוך שכבות הסינון. לרוקן את המים. לפתוח פתח אדם לאוורור ומניעת לחות. חובה להשאיר מסנן יבש על מנת למנוע מקור להתפתחות מיקרואורגניזמים (חממה). **מסנן דיאטומי:** במידה וניתן לפתוח את המסנן - עדיף לרוקן את המים, לנקות היטב את בדי הסינון משאריות האדמה הדיאטומית ושיירים אחרים ולהשאירו פתוח מאוורר יבש על מנת למנוע התפתחות מיקרואורגניזמים ופגיעה בבדי הסינון.
- **משאבות מינון -** לפני ניתוק המערכת בתום העונה, יש להפעיל את משאבות המינון בשאיבה של מים ללא כימיקלים, לפחות שעתיים, כדי לנקות את הצנרת והמשאבות משאריות כימיקלים, ככל שניתן ולהשאיר אותן עם מים במהלך החורף.
- **בקרים - יש לוודא ניתוק החשמל במערכת ולטבול את האלקטרודות בנוזלים.** אלקטרודות "תא פתוח" מזכוכית מומלץ לטבול באשלגן כלורי (KCL) ואלקטרודות "תא סגור" לטבול במים - אלא אם הוראות היצרן מציינות אחרת.

כל הזכויות שמורות. אין להעתיק או להפיץ פרסום זה או קטעים ממנו בשום צורה ובשום אמצעי אלקטרוני, אופטי או מכני (לרבות צילום והקלטה) ללא אישור בכתב מראש ממערכת בסגנון חופשי מקבוצת ד. לבקוביץ א.ד.ל יעוץ כלכלי בע"מ